

MIRIAM MÉZIERES, ACTRIU

Text: JOAN M. OLEAQUE / Fotos: REBECA CRESPO

"La meua energia naix de l'erotisme"

L'actriu Miriam Mézières ("nascuda al món sencer" i "tinc l'edat que aparente", assegura) planeja portar a València el sensual espectacle 'Extraña fruta' amb què va arrasar a Barcelona.

La musa d'Alain Tanner es troba ara en plena eclosió artística.

Miriam Mézières té la veu com un corrent fluvial i pertany a una raça d'actrius distinta, de la qual en queden poques. Desprèn una elegància terriblement *sexy*: quan va pujar al cadafal de l'acte de clausura del festival de Peníscola per recollir el premi atorgat a la pel·lícula *Boca a Boca*, va ser l'única actriu que va despertar entre el públic masculí batecs tan contundents com ho faria més tard l'enervant Silke. Mézières està electricada per una fortalesa de *glamour*, però, a diferència d'altres intèrprets que han reivindicat l'elegància encimbelladora com a part de l'*star-system* (Sharon Stone, per exemple), ella no deixa de constatar l'erotisme a mesura que es va consolidant la seua carrera. El sent com un rotor que li dóna ales per corbar la seua flexibilitat interpretativa. El director de cinema suís Alain Tanner va explorar els avencs més humits de l'interior de Mézières a *El diari de lady M.* i *Una llama en mi corazón*, on ficció i realitat componien un quadre lúbric. Més tard, l'actriu —amb passaport francès i pares centroeuropeus, va ser abandonada als nou anys d'edat en un orfenat— va escenificar *Extraña fruta*, espectacle eròtic que va tenir molt d'èxit a Barcelona i a l'edició de l'any passat del festival de teatre de carrer de Tàrraga. Després d'intervenir a la pel·lícula *Boca a Boca* de Manuel Gómez Pereira, Miriam Mézières rellisca sobre els fotogrames de la pel·lícula uruguiana que es filma a Madrid, *Retrato de mujer con hombre al fondo*, on interpreta una dona vençuda per la vida. Al contrari que ella.

—Vostè va nèixer a Suïssa, no?

—No sóc suïssa, però vaig treballar molt amb Alain Tanner. És que a Espanya estic assajant una vida nova, i no vull dir on he nascut ni l'edat que tinc perquè llavors em lligarien a un tipus concret de papers. Fins ara a l'estat espanyol he fet papers d'estrangera. Però a *Retrato de mujer con hombre al fondo* interprete una dona i prou, que no se sap d'on és i que pot ser de qualsevol lloc.

—Com vostè?

—Sí. La cosa més honesta que puc dir és que vinc de la meua maleta. Però l'any passat, em vaig quedar més a l'estat espanyol que en qualsevol altre lloc.

—Per què?

—Perquè sabia que el destí em portaria ací. Es com un *kharma*.

—I Barcelona era dins d'aquesta premonició?

—És clar. Vaig ser molt ben entesa amb *Extraña fruta*. El vaig crear per al teatre Malic. Vaig gaudir d'un gran suport dels mitjans de comunicació, i això és molt sorprenent tractant-se d'un espectacle de tall eròtic. A França o Amèrica, no hauria estat suportada pels mitjans. Si un muntatge és eròtic, queda al marge, perquè puga morir en total llibertat i silenci.

—Per què utilitza l'erotisme com a comunicació?

—És una història antiga. Aquest treball és la continuació de la col·laboració que vaig mantenir amb Alain Tanner en *El diari de lady M.* i *Una llama en mi corazón*. El públic que acudia a l'espectacle era el que m'havia vist a la pantalla i volia comprovar com resultava jo en carn i ós.

—*Sobretot en carn.*

"Vaig estar molt bé a Barcelona. Els mitjans de comunicació em varen donar un gran suport, i això és molt sorprenent en un espectacle eròtic. A França o Amèrica, si un muntatge és eròtic queda al marge."

REBECA CRESPO

—Ja ho crec, ha, ha. Però ara aquest públic es va anar incrementant amb el que acudia al Malic o a la sala Nitsa —on vaig estar amb *Extrana fruta*— sense saber res de la meua etapa de col·laboracions amb Tanner, que només volien veure l'espectacle. Aquest va nàixer perquè quan era nena no posseïa res, perquè no havia nascut protegida ni econòmicament ni emocionalment. I em vaig adonar que tenia l'energia que anomenem sexual i que em va fer escriure una cançó que diu "no tinc res en el món excepte aquest cos elàstic i uns ulls de nena que ja varen veure massa."

—Sempre hi ha poesia en el dolor.

—I aprenentatge, en aquesta societat el dolor és el mestre principal. No hauria de ser així.

—Ausades que no. Com és l'espectacle que vol portar a València?

—És musical, fem música de pulsíó, i jo cante. Vull portar el meu espectacle a València, perquè és on els meus films amb Tanner varen recaptar més taquilla. Els cinemes Albatros de versió original convoquen una vertadera legió de cinèfils. A França, per exemple, en una ciutat com Marsella, no hi ha cap sala com aquestes. I crec que *Extrana fruta* tindrà una recepció especial.

Hi ha un *strip-tease* perquè l'espectacle tracta d'aquest cos elàstic i d'aquests ulls de nena que ja varen veure massa. Molta gent diu que és un cabaret eròtic, però no crec que el meu espectacle tinga res de cabaret, dels seus clixés. Funciona amb moviments diferents. L'espectacle és molt organitzat i precís, però pot canviar segons l'humor del públic, és diferent cada nit.

—Parla de l'amor en aquesta escenificació?

—Sí, i em remunte al principi, a l'origen de tot. Dic, i crec, que l'amor va nàixer perquè la primera dona prehistòrica va decidir donar-se la volta per a deixar de practicar sexe com els animals, per a no fer-ho a quatre potes. I a partir del moment que es gira, intercanvia mirades amb l'home, i d'ací naix l'amor. I totes les seues complicacions, i la literatura, i els crims passionals, i les telenovel·les.

—Hi ha una altra llegenda que diu que en principi, home i dona eren un únic ésser.

—Un hermafrodita?

—No ho sé, però un únic ésser. Aquesta criatura va ofendre greument el seu creador i aquest el va dividir en dos, així condemnà les parts a buscar-se i intentar juntar-se per veure si encaixen durant tota l'eternitat.

—Encara sort, perquè així podem trobar plaer en aquest ajustament, ha, ha, ha.

—Sí, però la recerca resulta molt feixuga. L'erotisme la va atraure per ell mateix o com a transmissor d'altres missatges?

—Mmm... l'erotisme no és per a mi una cosa inferior en una escala de valors que serveixa per a transmetre missatges superiors. És al mateix nivell que qualsevol altra informació. M'agrada extraure, fer viure tot tipus d'emocions, de tipus eròtic, sentimental, estètiques... L'erotisme és comunicació i també vehicle per a altres emocions, i així l'utilitze.

—No li espanta quedar confinada només en aquest tipus d'interpretacions?

—Crec que sóc una actriu versàtil i puc fer diferents tipus de papers, el de *Retrato de mujer...* és el paper d'una dona depressiva, alcoholica que es deixa caure i es deixa portar. El rotlló sexual és només una faceta de la meua persona. Potser d'ací un any o dos no voldré expressar-me a través de l'erotisme. Moltes vegades he anat darrere de papers com els que he d'afrontar amb aquesta pel·lícula llatinoamericana, i m'ha costat, perquè on vaig marcar va ser amb les pel·lícules de Tanner on m'expressava a través de l'erotisme. De fet la meua energia i la del món sencer naix a través de l'erotisme. Això no vol dir que mai no faça un paper de monja.

—Es difícil veure en aquest paper una persona que potència tant el seu tarannà eròtic.

—Sí, però fins a un cert punt. Mai no estaré dins del món de la indústria de l'erotisme. És a dir, utilitze l'erotisme dins de la indústria convencional, mai no faria el salt cap a l'erotisme dur o la pornografia.

—Ja. La seua relació amb Tanner va ser també sentimental?

—No, no, no... tothom s'ho pensa i no sé per què. Tanner fou la primera persona que em tragué en pantalla. Fins ara és el director que més m'ha entès com a persona i com a actriu. És una relació professional, i, si vols, també lírica. Tanner és un home casat que viu una vida personal molt feliç, i jo no

tinc res a veure amb aquesta felicitat.

—Com descriuria el cinema d'Alain Tanner?

—Tanner fa dos tipus de pel·lícules. En unes la seua mirada s'orienta més aviat a la qüestió social i política, però n'hi ha d'altres, com *La ciudad blanca* o les pel·lícules que va fer amb mi, i amb un guió en què també vaig col·laborar, que són films amb una essència més intimista.

—Pel·lícules on importa més l'ànima que l'entorn.

—L'ànima i la pell. Tanner diu que el seu cinema és a la frontera entre el documental i la ficció. En *El diari de Lady M.*, Tanner i jo teníem una visió molt distinta de la història. Ell ho entenia com un documental sobre una persona que es diu Miriam Mézières. Però jo ho veia molt diferent.

—Com?

—Aquesta pel·lícula va ser feta a partir d'un material autobiogràfic meu, parteix d'un diari. Però precisa-

"Tothom pensa que Alain Tanner i jo vàrem tenir una relació sentimental, però no va ser així. És el director que més m'ha entès com a persona i actriu, però no tinc res a veure amb la seua felicitat personal."

ment un diari es distingeix perquè és un secret que ha de guardar-se, que no s'ha de mostrar a ningú. I a mi m'agrada el tipus de gimnàstica que consisteix a convertir un secret en espectacle. No es tractava d'un psicodrama, sinó una representació on hi haguera un punt de veritat.

—*I no se sent estranya creant un espectacle que mostra una part seua tan profunda?*

—No, tot i que encara tinc bastant pudor. En el moment en què l'anècdota es converteix en art, la realitat es transforma i les coses es veuen molt diferents. No em sent avergonyida habitualment perquè és com una teràpia. Però potser que algunes vegades pel plató... recorde que l'escena d'*El diari de lady M.* en què havia d'afaitar-me el pubis, en el moment en què vaig aparèixer així pel plató em vaig trobar molt estranya. La respiració de l'equip...

—*Es va accelerar?*

—Oh, molt amable, però volia dir que em pareixia com alentida, com si jo anara per davant dels seus moviments. Després, quan érem a l'hotel —que es deia, precisament, El buit, a la zona de l'Ebre— em vaig trobar molt tallada.

—*Li queden secrets després dels que va exposar a El diari de Lady M.?*

—Sí, i per això vull convèncer Alain Tanner per fer una nova pel·lícula. Però de moment, al setembre ell estrenarà un film que es diu *Fourbi* —el nòm del seu gos— on jo no intervenc. Quan creava el meu espectacle, em vaig demanar: què et pots llevar més en el moment en què et trobes en conill? I vaig trobar la solució.

—*Quina és?*

—Només es pot saber quan es veu la funció. Però potser la clau ací és indicar que una vegada cau el vestit no acaba el misteri, sinó que comença el misteri.

—*Com va ser l'experiència amb Boca a Boca, pel·lícula més lleugera que les que havia fet fins llavors?*

—Molt bé. m'ho vaig passar... ai, anava a dir "de

—**És cert que admira Pedro Almodóvar?**
 —**M'agrada molt, crec que és una gran alternativa al cinema generalista. A més a més, crec que el títol de la seua última pel·lícula, 'La flor de mi secreto', té a veure amb mi. Perquè a 'Extraña fruta' comence el 'show' traguent una flor de davall de la meua faldilla. Jure que oferiré la millor part de mi mateixa, i ho rubrique traguent una flor del meu interior. La flor del meu secret.**

eslowski no les va fer a la gran Europa, sinó a la xicoteta Polònia. A més a més, avui veure una pel·lícula com les que abans vèiem de Bergman, només es pot fer en cinemes de circuit paral·lel, una mica marginals, parlant des d'un punt de vista comercial. I el gran cinema europeu no resoldrà aquest problema, perquè pensa les pel·lícules que realitza amb els esquemes de les produccions americanes, però amb menys pressupost i talent. I és un error.

—*Potser per això sembla que estiga més còmoda en l'escena que en el treball cinematogràfic.*

—No, no, complec el meu destí, que em porta tant a l'escena com al cinema.

—*Creu de veres en un destí, que ens té traçats?*

—Bé, no sóc tan fatalista perquè crec en la rebel·lia contra el fat, però sé que tinc missions a complir en aquesta vida i m'estic esforçant a realitzar-les. De tot cor.

puta mare", però no dec. Una senyora de Madrid em va dir que no havia de dir mai "de puta mare" ni "collonut", que està mal vist

—*No tant.*

—No? Millor. Però bé, vaig xalar, i ha estat la primera vegada que he participat en una producció destinada a un gran nombre de públic. *Boca a boca* és una comèdia que va molt més enllà de ser una fàbrica de rialles. El director, Manuel Gómez Pereira, i el seu guionista, Joaquín Oristrell, estaven molt nerviosos el dia de l'estrena al festival de Sitges, perquè *Boca a Boca* barreja molts gèneres i és un producte atípic per a ser qualificat de comèdia, i havien escollit actors que no són pilars de comèdia... ni Flotats, ni Aitana Sánchez Gijón, ni Javier Bardem ni jo. Tots jugàrem molt fort.

—*Algunes patums del cel·luloide de l'estil de Krzysztof Piesiewicz, guionista del traspasat Kieslowski, pensen que es pot parlar d'un cinema europeu. També ho creu, vostè?*

—És bó pensar així, però no oblidem que les millors pel·lícules de Ki-

REBECA CRESPO

